

РЕЦЕНЗИЯ

От професор д. полит. н. **Тодор Александров Танев**,
Философски факултет, СУ „Св. Климент Охридски”

на трудовете на гл.ас. д-р **Симеон Атанасов Петров**

единствен участник

в конкурса за получаване на академичната длъжност **ДОЦЕНТ**
в научно направление **3.7. Администрация и управление** (Публичен
мениджмънт)

обявен от СУ „Св. Климент Охридски“, публикуван в ДВ, бр. 61 от
02.08.2022 г.

за нуждите на СУ – ФФ – Катедра „Публична администрация“

I. Обща характеристика на кандидата

В качеството си на негов преподавател и по-късно колега, с който работя в тандем спокойно мога да заявя, че познавам отлично и от дълги години научното развитие на кандидата за академичната длъжност „ДОЦЕНТ“ д-р Симеон Атанасов Петров. Работя неотстъпно с него от 2003 г. (когато постъпи като студент-бакалавър по „Публична администрация“ в Катедра Публична администрация в СУ) до ден-днешен, когато е вече Доктор по публична администрация (политология) (2014), гл. ас. (от 2011) в същата катедра, преподавател по ред основни дисциплини в областта на публичния мениджмънт, публичните политики и тясната област на конкурса – колега, който си спечели отличното мнение на колегите и студентите от няколко поколения. Като член на катедрата д-р Петров поема и стриктно изпълнява голям брой проектни дейности, включително редактирането на научното списание „ПУБЛИЧНИ ПОЛИТИКИ.bg“. В допълнение д-р Петров има съществена публикационна дейност, плод на която са такива трудове в престижни издания, като 1 монография (пряко свързана с темата на конкурса), 1 сериозен университетски учебник в съавторство, студии, статии и множество доклади на конференции. Извън тясно академичната си работа д-р Петров е работил в структури като МС, министерства и изследователски колективи. Участвал е особено активно в създаването и усъвършенстването на учебни планове в ОКС бакалавър и магистър. Резюмирано, д-р Симеон Петров се е утвърдил като един от най-активните и изявени и полезни членове на колегията на Философски факултет и катедра „Публична администрация“ в частност и е придобил безупречна репутация. Всичко това се потвърждава документално в приложените справки към конкурса.

Д-р Петров принадлежи към тези, които навлязоха непосредствено след първия ешелон в оформящите се български школи в областта на науките за публичната администрация и управление в началото на ХХІ век. За съвсем първото поколение от тези групи е много характерно, че дойдоха със своя изграден другаде научен „бекграунд“ и така обогатиха още в началото понятието за политики, администрация и управление. Петров е от първите изследователи и преподаватели по публична администрация, които са завършили тъкмо тази специалност. Тази позиция се оказва благодатна почва за евристична теоретична и приложна изследователска работа – нещо, което може изцяло да се твърди за д-р Петров. При това той не загуби ни най-малко наследения вкус към многостранно –

политологично, социологическо, икономическо и пр. – оглеждане на изследователските проблеми, така характерно за първопроходците. Симеон Петров разви аналитичните си възгледи в интердисциплинарна и методологически комплементарна среда. Най-голямата му заслуга е към превръщането на този първоначален облак в действителна система, каквато не съществуваше доскоро у нас. В това отношение Петров изяви сериозни иновационни и креативни способности, като публикациите му съдържат находчиви хрумвания, защитавани с патоса на допълващи се аргументи от различни области на знанието, но определено търсеци и откриващи новият център – публично-административната научна област сама по себе си.

II. Обща характеристика на трудовете на кандидата.

Кандидатът се представя в конкурса със значителна по обем и качество научна продукция, надхвърляща обичайните случаи в подобни конкурси: 1 нова *монография* „Организациите с идеална цел - същност, роли, управление“, УИ „Св. Климент Охридски“, 2022, 1 университетски *учебник* – „Теория на управлението в публичната сфера“, УИ, 2020, 1 *глава от книга* (на английски език), както и *студии* в научни сборници и статии в научната периодика, общо 17 на брой, всичките реферирани (виж Списъка на публикациите). Д-р Петров представя и няколко от най-основните си публикации в сборници от научни *конференции*. Техни резюмета също така са представени в приложената документация. Като добре запознат със съдържанието на трудовете на кандидата в конкурса за „ДОЦЕНТ“ д-р Петров заявявам следните констатации за тях: (1) Всички трудове *отговарят на изискванията* на конкурс за доцент както по обем, така и по съдържание; (2) Всички те са строго *научни* по характер, метод и резултат; (3) Реферирани са и са отпечатани в авторитетни издания; (4) Без изключение представените трудове попадат в *тематичното поле на конкурса*; (5) Прави впечатление значителният брой на публикациите след придобиването на научната степен „Доктор“; (6) Извън трудовете, представени пряко за участие в конкурса прави впечатление сериозното производство на изследователски доклади от страна на д-р Петров през последното десетилетие, подробно изброени в приложените документи; (7) Нямам основание да отхвърля нито един от трудовете като неподходящи спрямо което и да е изискване на научния законодател за подобни конкурси; (8) За заемане на академичната длъжност ДОЦЕНТ е логично да се вземе предвид *цялото творчество* на кандидата; (9) Намирам, че *монографията* има специално място в този

конкурс, тъй като обхваща по-голяма част от идеите в останалите публикации и представя най-добре постиженията и претенциите на кандидата за доцент; (10) представените трудове очертават ясно линията на *последователност* на научните интереси на д-р Петров.

III. Обща характеристика на (1) научноизследователската, (2) научно-приложната и (3) педагогическата дейност на кандидата.

III.1. Научни области и проблеми по които кандидатът е работил и продължава да работи.

Симеон Петров е едновременно изследовател, педагог, внедрител и популяризатор на научната в няколко области, свързани в неговите изследвания – публичните политики и техния анализ, социалните политики, публичното управление от гледна точка на взаимоотношенията между трите обществени сектора, гражданската самоорганизация и процесите на демократизиране, модерната и класическата теорията на управлението, публично-административните реформи, европейските публични политики, мрежовото общество, общността на политиките. Намирам, че анализните в трудовете на Петров са организирани в така образуваното *многомерно дисциплинно пространство*. Осите на това пространство се пресичат на полето на общностното участие в публичната администрация – област, която е много нова и която тепърва започва да се изучава. Мога с увереност да потвърдя, че Симеон Петров има лидираща функция в *създаването на български стандарт* за научно изследване в тази сфера, включително той е българския изследовател, който фиксира както теоретичния фундамент на анализа във въпросната област, така и изследователския инструментариум в

III.2. Характеристика на изследователската, педагогическата и научно-приложната дейност на кандидата

(а) Като *изследовател* д-р Симеон Петров успя за кратко време да участва активно в полагането на основите у нас на дълбочинното и многостранно изследване на области, като заетостта и трудовия пазар, съвременната стандартизация в България, усъвършенстването на Гражданската защита, основни проблеми на закрилата на детето, местното самоуправление в конкретни общини (виж научната биография).

(б) Като *педагог и преподавател* доцент Петров се развива от 2010 г. в СУ – ФФ. Справката за показателите по Чл. 112, ал. 2 ясно показва, че гл. ас. д-р Симеон Петров е имал и продължава да има много висока преподавателска натовареност в бакалавърската и

магистърската степен на *три* специалности от ФФ на СУ „Св. Климент Охридски“ – Публична администрация, Европеистика и Политология, като титуляр на 6 курса и води семинарни упражнения на 4 курса. Гл. ас. д-р Симеон Петров е титуляр или асистиращ в бакалавърска и магистърска степени по дисциплините „Теория на управлението“, „Формиране и осъществяване на публичните политики“, „Методология на анализа на публичните политики“, „Проектиране и управление на социални програми“, „Публични политики“, „Социална политика“, „Европейска социална държава“, „Оценка при трансфер на политики“, „Методи и техники за анализ на публични политики“, „Управление на публични проекти“ (на английски език, „Проекти в областта на заетостта и социалното включване“, „Публични политики в градска среда“. При това Симеон Петров е автор или съавтор на няколко от тези курсове. Д-р Петров е разработил и прилага интензивно в своята преподавателска работа няколко авторски методологически подходи, вкл. въвеждане на казуси, интерактивни семинарни занятия, специализирано научно есе (виж Справката по чл. 112). Автор е на електронно съдържание на курсове в МУДЪЛ. До момента е ръководил 12 успешно защитили дипломанти (виж списък генериран от системата „Авторите“). Д-р Петров работи отблизо със студентите и има едни от най-високите оценки във Философски факултет при електронното допитване сред студентите за удовлетвореността от учебния процес. Петров поддържа електронната платформа за проверка на плагиатство. Два мандата е член на комисията за проектна и научно-изследователска дейност на Философски факултет на СУ.

(в) Като *внедрител и популяризатор* на тематиката за публичните политики, социалните политики, неправителствените организации, отношението между трите сектора и други сродни с тях теми Симеон Петров е сред лидерите в научната общност в СУ в научно-приложната област на тези теми чрез участието си в множество изследователски проекти. Документирано той участва, ръководи или е ръководил над 10 проекта, една част от които са дълбочинни изследвания в неговата област. Останалите са свързани с академичното изграждане. Заедно с това д-р Петров поддържа сайта на Катедра публична администрация на СУ и сайта на списание „Публични политики.bg“.

IV. Основни научни и научноприложни приноси.

Твърдя, че основният *научен* принос на д-р Симеон Петров е *изграждането на теория за публичното участие на общностите като субект на публични политики с*

изход към методология на емпиричния анализ на това относително ново явление у нас, резултат от процесите на демократизация в последните десетилетия. Това представлява новост в българската наука и е направено по един убедителен, завършен и многостранен научен път. Тази теория и методология са комуникативни във всяко отношение и доказано могат да служат за основа на други търсения в тази посока в рамките на научната общност в развиващата се публично-административна наука. Такъв принос може да се окачестви единствено като *значим* едновременно в научна и социално-практическа област. По-подробно, изразявам пълно съгласие с направената самооценка на приносите (виж Справката) и приемам предложените 5 приноса, а именно: (1) В резултат на мащабен теоретичен анализ на съвременния тип граждански сектор е създадена нова теория за организациите с идеална цел като самостоятелна област на теорията на публичното управление, равностойна и успоредна на съществуващите по-отдавна теории за ролята за държавата и пазара. Това дава възможност за пръв път организациите с идеална цел да се дефинират едновременно като еманация на индивидуалните граждански права и форма на представителство и на общностно решаване на проблеми; (2) Чрез изчерпателен паралелен анализ на всички съществуващи основни теоретични разбирания за гражданските организации се достига до ключовия принос – дефиниране на функциите на новата публична администрация отвъд държавната администрация отвъд хоризонтите, известни досега чрез традиционни подходи като „новия публичен мениджмънт“. „Концептуално са интегрирани и либералният акцент върху социалното участие, и консервативният за намаляване на ролята на правителството в предоставянето на социални услуги, и идеята за създаване на алтернативни визии за справедливост и съвместност“; (3) Така системно моделирано публичното участие като фактор за формулирането на публичните политики аргументирано и авторитетно се допълва необходимо с неговия европейски контекст и се обясняват резултиращите фактори за промяна на публичните политики на национално и европейско равнище в тяхната взаимовръзка; (4) Създаден е модел на методологически подход към анализ на промяната на публичните политики в контекста на европейската политика на заетостта, който стъпва на трите клона на новия институционализъм – рационалния избор, историческия и социологическия неоинституционализъм. Моделът може да послужи при изследване и

на секторни политики; (5) Особен интерес прави авторския опит за рационализиране на политическите решения в държавното управление и намиране на баланс между „управленския стремеж за оптималност и политическата логика на приемливото и възможното“. Така е развита по-нататък теорията за публичното управление (governance) и се откриват нови връзки между политическо и управленско в съвременен контекст.

Приносите могат да бъдат групирани в няколко области: (1) *Формулиране на нова научна област и проблем* – определено д-р Петров е един от тези, които утвърдиха в българската наука основата на местна публично-административна школа в ясна връзка с европейската; (2) *Формулиране на нова теория* – д-р Петров създава в последното си фундаментално изследване на явлениято организации с идеална цел както фундамента на модерното понятие, но и многофункционален модел на това явление, за който мога да предположа с основание, че е квинтесенция на нова у нас, доста сложна но и необходима интердисциплинарна управленска теория. Намирам този модел за основно научно постижение, което налага д-р Петров като улегнал учен в областта на публичната администрация; (3) *Приноси за внедряване, практически методи и пр.* – теоретичните схеми на Петров достигат до конкретни предложения за подобряване на действителността; (4) *Правя общото заключение, че приносите имат социален ефект.* Теорията на Петров за публичното участие на общностите като субект на публични политики е твърде нова, а също така все още не се развива като отделна парадигма, въпреки, че това се очертава да е нейното бъдеще. Засега тя показва убедително, че има потенциал за полезен за обществото ефект. Въпреки това тя е вече използвана от не един автор у нас, което личи от броя и направлението на импакт-фактора на трудовете на Петров. Установено е, че неговите анализи са цитирани многократно от няколко български автори до този момент.

V. Цитирания.

Д-р Петров докладва 23 регистрирани от него случая на цитиране на свои трудове от други автори до момента. Според данни от ЦИНТИ има един случай на цитиране в научно издание, реферирано и индексирано в световноизвестни бази данни с научна информация, 4 случая на цитиранията в монографии и колективни томове с научно рецензиране, а броят на цитиранията в нереферирани списания с научно рецензиране е едно. Като имам предвид обичайната норма на цитирания на кандидати за хабилиране в множеството процедури,

в които съм участвал, намирам броя на докладваните случаи на цитиране като надрастващ средния случай.

Що се отнася до цитиранията в обратната посока, т.е. цитиранията на други автори от самия д-р Петров в неговите трудове, то смятам, че Петров защитава своите тези по безупречен начин. Във всеки труд и особено в монографичното изследване той работи прецизно, с добре оформен, разгърнат научен апарат с логично допълващи се източници. Подчертано Симеон Петров базира своите изследвания върху цитати от лоното на множество обществени и хуманитарни науки, сред които най-вече административни науки, икономика, политология, социология, които се използват равностойно, увенчани с изненадващо уместното присъствие на философията, с което сякаш авторът на тезите намеква за оня сенчест свят на знанието, който се разкрива отвъд философията на трансценденталното битие. В представеното за конкурса монографично изследване са използвани няколко стотин източника от този вид. При това всички те намират своето място в основата на анализа, като по този начин липсват кухи обеми от някаква обща професионална култура. Намирам, че особеността в начина на цитиране от д-р Петров е, че се цитират автори и школи, които образуват единство в концепциите на Петров. Твърдя, че Симеон Петров демонстрира рядко срещано по сериозността и ширината си познание на научните извори на своите изследвания.

VI. Критични бележки. Към една авторска теория, постигнала за пръв път своята цялостност едва напоследък, при това теория с подчертано интердисциплинарен характер, в която се допълват не само различни научни направления, но и направления - представители на различни етажи на познанието е колкото лесно, толкова и безперспективно предявяването на претенции от гледната точка на една или друга догма. Няма да правя това, тъй като симпатизирам на иновативния полет на Петров, който искам да насърча с моите критични забележки. Ще се огранича до следното: Безспорен и очевиден факт в съвременността след II Световна война е утвърждаването на гражданския сектор и публичното участие в държавното и местното управление наред с добре развитите отпреди пазарен и правителствен сектор (както и теоретично да се назовават те). Стремежът във всички дългогодишни изследвания на д-р Петров е да еманципира гражданския сектор до равнището на другите два. Оттук следват два свързани въпроса: (1) кои аргументи доказват, че трайното изравняване по важност (т.е. роля във вземането на

публични решения) на трите сектора е принципно възможно и (2) методологическото сливане на принципно различни съществуващи теории достатъчна основа ли е за намиране на такива стабилни аргументи?

VII. Лични впечатления и становище за дейността на кандидата. Като особено добре запознат с академичните прояви на д-р Петров от две десетилетия и мнението на колегията и студентите за неговата дейност убедено констатирам, че той е признат изследовател и новатор в областта на теорията и методологията на изследване на публичните политики, на социалната политика и по-специално на организациите с нестопанска цел. Отделно от това считам, че е лоялен колега и отличен преподавател, каквито представят добрите университети в България.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: Предвид убедителните научни приноси на кандидата, признатата му като активната и качествена преподавателска дейност, както и общата необходимост от стимулиране на развитието на модерна социална, политическа и управленска теория на границата между трите обществени сектора и съвременното публично управление предлагам убедено на уважаемото жури на конкурса гл. ас. д-р Симеон Атанасов Петров да получи академичната длъжност ДОЦЕНТ в научно направление 3.7. Администрация и управление (Публичен мениджмънт).

София, 17.11.2022 г.

РЕЦЕНЗЕНТ:

Проф. ДПН Тодор Танев